

ES vides politikas īstenošanas pārskats: Komisija palīdz dalībvalstīm labāk piemērot ES vides aizsardzības noteikumus, lai aizsargātu iedzīvotājus un uzlabotu viņu dzīves kvalitāti

Briselē, 2019. gada 5. aprīlī

Iniciatīva ar mērķi uzlabot ES rīcībpolitikas un noteikumu piemērošanu aprītes ekonomikas, dabas un bioloģiskās daudzveidības, gaisa kvalitātes, ūdens kvalitātes un ūdens resursu pārvaldības jomā

Šodien Komisija publicēja otro ES vides politikas īstenošanas pārskatu, kas ir daļa no [2016. gadā uzsāktās iniciatīvas](#), kuras mērķis ir uzlabot Eiropas vides politikas un kopīgi pieņemto noteikumu īstenošanu visās ES dalībvalstīs. ES vides politikas un tiesību aktu īstenošana ir svarīga ne tikai vides veselīgumam – tā turklāt paver jaunas iespējas ilgtermiņai ekonomikas izaugsmei, inovācijai un nodarbinātībai. Pilnībā īstenojot ES vides tiesību aktus, ES ekonomikai katru gadu tiktu aiztaupīti aptuveni 55 miljardi eiro veselības aprūpes un tiešo ar vidi saistīto izmaksu.

Vides, jūrlietu un zivsaimniecības komisārs Karmenu **Vella** norāda: "*Žana Kloda Junkera vadītā Komisija ir apņēmusies veidot aizsargājošu Eiropu. Mūsu prioritāte ir nodrošināt iedzīvotājiem labu gaisu, ūdens un atkritumu apsaimniekošanas kvalitāti un mūsu kopīgā dabas kapitāla aizsardzību. Vides politikas īstenošanas pārskats ir domāts tādēļ, lai, sniedzot nepieciešamo informāciju un instrumentus, palīdzētu dalībvalstīm šo prioritāti īstenot.*"

Pārskatā izklāstīts vides politikas un noteikumu īstenošanas stāvoklis katrā ES valstī, kā arī norādīti īstenošanas nepilnību iemesli. Tas ļauj rast risinājumus, pirms problēmas samilzt, un valsts lēmumpieņēmējiem var palīdzēt, ieskicējot prioritātes, kurām jāpievērš uzmanība. Visas dalībvalstis ir izmantojušas 2017. gadā izveidoto vides politikas īstenošanas pārskata līdzbiedru programmu (*EIR P2P Peer-to-Peer*), kura sekmē vides jomas iestāžu savstarpēju mācīšanos vienai no otras.

Pārskata paketē ietilpst **28 valstu ziņojumi**, kuros izklāstīts pašreizējais stāvoklis ES vides tiesību aktu īstenošanā, kā arī uzlabojumu iespējas katrā dalībvalstī, un **paziņojums**, kurā izdarīti secinājumi un noteiktas ES līmenī kopējas tendences, un attiecībā uz galvenajām prioritārajām darbībām doti uzlabojumu ieteikumi dalībvalstīm.

Pašreizējā situācija vides politikas galvenajās jomās

Pārskats liecina, ka astoņpadsmit dalībvalstis turpina cīnīties ar slāpekļa oksīda (NOx) emisiju augsto līmeni un piecpadsmit valstīs ir jāturpina samazināt cieta daļiņu (PM2,5 un PM10) emisijas. Ņemot vērā **gaisa** piesārņojuma ietekmi uz veselību, saskaņā ar Komisijas 2018. gada maija paziņojumu "Eiropa, kas aizsargā: tīru gaisu ikvienam" Komisija papildus mērķtiecīgākiem noteikumu izpildes panākšanas pasākumiem ir iesaistījusies [tīrā gaisa dialogos](#) ar vairākām dalībvalstīm.

Lai gan kopumā aprītes ekonomikas politikas satvars ir nostiprināts, visās dalībvalstīs joprojām aktuāla ir **atkritumu rašanās novēršana**. **Atkritumu apsaimniekošanas** jomā deviņas valstis ir uz pareizā ceļa, piecas jau ir sasniegušas atkritumu pārstrādes mērķrādītāju, bet četrpadsmit valstīs pastāv risks, ka 2020. gadam noteiktais sadzīves atkritumu reciklēšanas mērķrādītājs paliks nesasniegts. Pareizas un efektīvas atkritumu apsaimniekošanas sistēmas ir būtisks mūsu aprītes ekonomikas elements.

Ūdens jomā joprojām ir daudz darāmā, lai pilnībā sasniegtu ūdens jomas direktīvu mērķus, it īpaši attiecībā uz laba ūdensobjektu stāvokļa sasniegšanu līdz 2027. gadam. Komunālie notekūdeņi vēl aizvien netiek pienācīgi attīrīti divās trešdaļās dalībvalstu. Lai minētos mērķus sasniegtu, ir svarīgi vairāk investēt, un ES fondi turpinās atbalstīt šos īstenošanas centienus.

Dabas un bioloģiskās daudzveidības aizsardzības jomā "Natura 2000" tīkls turpina paplašināties kā uz sauszemes, tā jūrā. ES jau tagad ir pārsniegusi Konvencijā par bioloģisko daudzveidību nosprausto [mērķrādītāju](#), proti, līdz 2020. gadam 10 % no savām piekrastes un jūras teritorijām noteikt par aizsargājamām jūras teritorijām. Tomēr vairumam dalībvalstu ir jāpātrina darbs "Natura 2000" tīkla izveides pabeigšanas un pārvaldības jomā.

Attiecībā uz **klimata pārmaiņām** dalībvalstis ir guvušas labus panākumus ES klimata tiesību aktu īstenošanā, un 2020. gada mērķrādītāji, visticamāk, tiks sasniegti. Tomēr katrā dalībvalstī un ES līmenī ir jāpastiprina centieni izpildīt Parīzes nolīgumā paredzētās starptautiskās saistības un novērst klimata

pārmaiņu jaunākās sekas.

Lai pārrobežu kontekstā stimulētu dažādu dalībvalstu vides jomas iestādes mācīties citai no citas pieredzes, vides politikas īstenošanas pārskats piedāvā jaunu instrumentu – [līdzbiedru](#) (*Peer-to-Peer*) programmu. Kopš programmas darbības sākuma katra dalībvalsts ir bijusi iesaistījusies vismaz vienā pasākumā aprites ekonomikas, gaisa kvalitātes, kokmateriālu regulējuma, dabas un bioloģiskās daudzveidības vai ūdens kvalitātes jomā.

Pārskatā novērtēti arī daži sekmējošie faktori – piemēram, vides pārvaldība –, kuri spēj krasi uzlabot noteikumu īstenošanu. Komisija aicina dalībvalstis uzlabot vides jomas mērķu integrēšanu citu jomu rīcībpolitikas mērķos, lai šādi uzlabotu valsts pārvaldes rezultativitāti un efektivitāti, kā arī uzlabot pārredzamību attiecībā uz vidisko informāciju. Turklāt ir iespējas vēl vairāk iesaistīt reģionālās un vietējās iestādes un citas ieinteresētās personas galveno īstenošanas uzdevumu risināšanā.

Konteksts

Pirmā vides politikas īstenošanas pārskata pakete tika [pieņemta 2017. gada februārī](#). Vides politikas īstenošanas pārskats iekļaujas Komisijas labāka regulējuma politikā, kura galveno uzmanību pievērš spēkā esošo tiesību aktu un rīcībpolitikas īstenošanas uzlabošanai. Kopš minētā pārskata pieņemšanas daudzas dalībvalstis ir sarīkojušas vides politikas īstenošanas pārskata dialogus par prioritārajiem tematiem, kas atzīmēti dalībvalstīm adresētajos ziņojumos. Bieži dialogā tika iesaistītas reģionālās un vietējās iestādes un galvenās ieinteresētās personas. Ja kopīgi pieņemtie noteikumi netiek pienācīgi īstenoti, Komisija var sākt tiesas procedūru. Lai to nepieļautu, Komisija vides politikas īstenošanas pārskata ietvaros strādā ar dalībvalstīm, lai tās spētu labāk piemērot vides politiku un noteikumus.

Plašāka informācija

[Paziņojums](#) un tā [pielikums](#)

[28 valstu ziņojumi un faktu lapas](#)

[Rīcībpolitikas pamatojums: Komisijas dienestu darba dokuments](#)

[ES vides politikas īstenošanas pārskata tīmekļvietne](#)

IP/19/1934

Kontakti presei:

[Enrico BRIVIO](#) (+32 2 295 61 72)

[Stephan MEDER](#) (+32 2 291 39 17)

Sabiedrībai: informatīvais dienests [Europe Direct](#) tālrunis [00 800 67 89 10 11](#) vai [e-pasts](#)